

Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesinde Ebeveyn Memnuniyet Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesinde Ebeveyn Memnuniyet Ölçe?i*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33186>

Özet

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Ebeveyn Memnuniyet Ölçeği, ebeveynlerin bebeklerinin Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde (YYBÜ) aldıkları bakım ve hizmetlerden duydukları memnuniyet düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Bu ölçek, orijinal bir araçtır. Uyarlanmasında, Albayrak ve Büyükgönenç (2019) tarafından yapılmış olup, ölçeğin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini ortaya koymaya hedeflemiştir. Ölçek, YYBÜ ortamının stresli doğası göz önüne alındığında, ebeveynlerin deneyimlerini ve hizmet kalitesine yönelik algılarını değerlendirmek için kritik bir öneme sahiptir.

Ölçeğin temel amacı, sağlık profesyonellerine ebeveyn memnuniyetsizliğinin kaynaklarını belirleme ve buna yönelik iyileştirme stratejileri geliştirme konusunda yol göstermektir. Bu sayede, YYBÜ'lerde sunulan bakım hizmetlerinin kalitesinin artırılması ve ebeveyn-sağlık çalışanı iletişiminin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi, Ebeveyn Memnuniyeti, Ölçek Uyarlaması, Geçerlik, Güvenirlik, Neonatal Bakım, Psikometri.

Yazarlar

Selvinaz Albayrak, Lale A. Büyükgönenç

Amaç

Bu ölçek, bebekleri Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde (YYBÜ) tedavi gören ebeveynlerin, üniteye sunulan bakım hizmetleri, personel tutumu, iletişim kalitesi ve fiziksel çevre gibi unsurlara yönelik genel ve spesifik memnuniyet düzeylerini objektif ve sistematik bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Ölçeğin geliştirilme veya uyarlanma sürecindeki temel motivasyon, ebeveynlerin memnuniyet düzeylerinin, hem hastanenin hizmet kalitesini yansıtmaya hem de ebeveyn katılımının ve bebeklerinin iyileşme sürecinin önemli bir göstergesi olmasıdır. Bu araç, YYBÜ yönetimlerine, hizmet sunumundaki zayıf noktaları tespit etme ve aile merkezli bakım yaklaşımlarını güçlendirme fırsatı sunar.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Ölçek, psikometrik açıdan "Ebeveyn Memnuniyeti" yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle

multidimensiyonel bir kavram olarak ele alınır ve YYBÜ bağlamında aşağıdaki temel boyutları içerebilir:

Bakım Kalitesinden Memnuniyet: Bebeğe sunulan tıbbi ve hemşirelik hizmetlerinin yeterliliği ve profesyonelliği.

Personel İletişiminden Memnuniyet: Sağlık çalışanlarının ebeveynlerle kurduğu empatik, açık ve bilgilendirici iletişim düzeyi.

Çevre ve Tesis Memnuniyeti: YYBÜ'nün fiziksel koşulları, hijyeni ve ebeveynlerin konforu için sağlanan olanaklar.

Karar Sürecine Katılımdan Memnuniyet: Ebeveynlerin tedavi planlarına dahil edilme ve bilgilendirilme derecesi.

Ölçek, bu boyutlar üzerinden ebeveynin algıladığı hizmet kalitesini nicel verilere dönüştürerek, memnuniyet düzeyinin kapsamlı bir değerlendirilmesini sağlar.

Geçerlik

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Ebeveyn Memnuniyet Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliliği incelenmiştir. Uyarlama çalışması genellikle dilsel ve kültürel eteferlik çalışmaları ile yapılır.

Kapsam Geçerliliği: Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen "Ebeveyn Memnuniyeti" yapısını yeterince temsil edip etmediği uzman görüşleri alınarak değerlendirilmiştir.

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin faktör yapısını doğrulamak amacıyla Faktör Analizi (genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi - DFA) kullanılmıştır. Albayrak ve Büyükgönenç (2019) çalışmasında, orijinal ölçeğin boyutlarının Türkçe örneklemede de kabul edilebilir düzeyde uyum sağladığı tespit edilmiştir.

Güvenirlilik

Uyarlama çalışması kapsamında, ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirilmek için güvenirlilik analizleri gerçekleştirilmiştir.

İç Tutarlılık (Cronbach Alfa): Ölçeğin genelinde ve alt boyutlarında maddelerin birbiriyle ne kadar tutarlı olduğunu gösteren Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Yayınlanan makalede, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığına sahip olduğu ve psikometrik standartları karşıladığı bildirilmiştir.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği: Ölçeğin zamana karşı kararlılığı ölçmek amacıyla test-tekerrar test uygulaması yapılmış olabilir; bu, ölçek sonuçlarının farklı zamanlarda kararlı kaldığını gösterir.

Faktör Analizi

Albayrak ve Büyükgönenç (2019) tarafından yürütülen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesinde Ebeveyn Memnuniyet Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini saptamak amacıyla Faktör Analizi kullan?lm??t?r.

Bu analiz, ölçe?in orijinal yap?s?n? koruyup korumad???n? veya Türkçe örneklem için yeni bir faktör yap?s?n?n ortaya ç?k?p ç?kmad???n? belirlemek için hayati öneme sahiptir. Genellikle, bu tür uyarlama çal??malar?nda Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) tercih edilir. Çal??man?n sonucunda elde edilen faktör yükleri ve uyum indeksleri, ölçe?in teorik yap?s?n? destekler nitelikte bulunmu?tur, bu da ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe kültüründe de geçerli oldu?unu göstermektedir.

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle 4'lü veya 5'li derecelendirmeye sahip bir Likert Ölçe?i format?ndad?r. Ebeveynlerin memnuniyet düzeylerini "Hiç Memnun De?ilim"den "Tamamen Memnunum"a kadar derecelendirmeleri beklenir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama çal??mas? yap?lm??t?r.)

Popülasyon Grubu: Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesinde (YYBÜ) bebekleri yatan ebeveynler (anne ve/veya baba).

Ya? Grubu: Yeti?kin ebeveynler.

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, Türkiye'deki çe?itli hastanelerin YYBÜ'lerinde yatan bebeklerin ebeveynleri üzerinde gerçekleştirilmi?tir. Örneklem büyüklü?ü, psikometrik analizler (özellikle Faktör Analizi) için yeterli olmal?d?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, ebeveynlerin YYBÜ'den taburculuk sonrası veya belirli bir süre sonra doldurmalar? için tasarlanm?? öz bildirim format?nda bir anket arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Kat?l?m?, Hizmet Kalitesi, Likert Ölçe?i, Hem?irelik Bak?m?, Psikometrik Özellikler, Adaptasyon, YYBÜ.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Selvinaz Albayrak

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Araştırma makalesinde belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresi: sebalci@ku.edu.tr

Yazışma Adresi: Koç Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi (Makale referansına göre).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2019

İzinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve klinik kullanım izinleri için sorumlu yazar Selvinaz Albayrak ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Yayınlanan makale, açık erişim veya belirli bir kurum aboneliği gerektirebilir.

Orijinal makale, Koç Üniversitesi Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi'nde yayımlanmıştır ve makaleye erişim bağlantısı aşağıdadır: journalagent.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yenidogan-yogun-bakim-unitesinde-ebeveyn-memnuniyet-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Albayrak, S. ve Büyükgöncü, L. A. (2019). Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Ebeveyn Memnuniyet Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması: Güvenirlik ve geçerlik çalışması. *Koç Üniversitesi Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 16(4), 313-323. doi:10.5222/HEAD.2019.313

Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesinde Ebeveyn Memnuniyet Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Kullanım ve maddelere erişim için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi veya referans makaleye başvurulması gerekmektedir.

Kaynak makalenin incelenmesi, ölçek maddelerinin ve puanlama prosedürünün detaylarını sağlayacaktır.